

Základné piliere projektu

Zabezpečením prvého bytového domu v máji 2001 sa určila základná konštrukcia projektu s tromi hlavnými piliermi – preventívne technické opatrenia (technický faktor), podpora správy domu (organizačný faktor) a porozumenie zo strany verejnosti (ľudský faktor). Projekt je postavený na týchto pilieroch a len vhodnou a praxou overenou kombináciou prvkov situačnej a sociálnej prevencie je možné dosiahnuť ciele projektu.

Technický faktor

Efektívna a účinná kontrola vstupu osôb do bytových domov, komunikácia, identifikácia, zábrana, zadržanie potenciálneho páchatela čo najďalej od bytu pomocou technických nástrojov.

Organizačný faktor

Využívanie technických zariadení pre kvalitné spravovanie a prevádzkovanie bytového domu, Zákonný postup boja s neplatičmi a čiernymi nájomníkmi. Podpora domových samospráv a vytváranie siete odborníkov.

Ľudský faktor

Zvýšenie právneho povedomia obyvateľov sídlisk, zainteresovanie občanov do života komunity a preventívnych aktivít. Zlepšenie ich spolupráce s políciou a miestnou samosprávou.

Prezentácia v zahraničí

- 2005 - prezentácia v Bratislave pre Ministerstvo vnútra Českej republiky
- 2006 - prezentácia nových metód na seminári „Mestské kamerové systémy“ v Brne, ČR
 - prezentácie v Maďarsku
- 2007 - predstavenie projektu v Rumunsku a Bulharsku
 - prezentácia projektu na konferencii EUCPN o najlepšej praxi v Lisabone, Portugalsko
- 2008 - trojdňové stretnutie odborníkov na prevenciu kriminality zo SR a ČR
 - prezentácia projektu na konferencii EUCPN o najlepšej praxi v Paríži, Francúzsko
- 2009 - Medzinárodný veľtrh Amper 2009 v Prahe, ČR
- 2010 - konferencia „Joining up at the front line“, organizovaná NPIA/IDeA a LGA, s podporou londýnskej Metropolitnej Polície, Londýn, UK
 - prezentácia projektu na konferencii EUCPN o najlepšej praxi v Brusely, Belgicko
- 2011 - konferencia „Mestské kamerové systémy a ochrana osobných údajov“ v Prahe, ČR

www.bezpecnebyvanie.sk

Projekt BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS® je zameraný na prevenciu kriminality a riešenie problémov bezpečnosti na veľkých sídliskách s viacbytovými domami. Projekt využíva formy situačnej a sociálnej prevencie s dôrazom na implementáciu nových technológií.

Projekt má tieto hlavné ciele:

- * zvýšenie pocitu bezpečia medzi obyvateľmi bytového domu;
- * zníženie anonymity v bytovom dome;
- * zabránenie neoprávneným vstupom do bytového domu;
- * potlačenie prejavov kriminality v bytovom dome;
- * skultúrnenie prostredia v bytovom dome a jeho okolí, čo výrazne ovplyvňuje správanie detí a mladých ľudí;
- * vytvorenie komunitných miestností v bytových domov;
- * skvalitnenie šírenia informácií relevantných k prevencii kriminality medzi obyvateľmi sídlisk pomocou rôznych propagačných aktivít;
- * výmena informácií o prevencii kriminality medzi výbormi vlastníkov a správcami z rôznych bytových domov a lokalít;
- * vytvorenie úspešnej spolupráce medzi občanmi a políciou
 - o registrovaný vstup polície do zabezpečených bytových domov s možnosťou kontroly času a dátumu ich vstupu, ktorú vykonávajú výbory samosprávy alebo správcovia bytových domov,
 - o označovanie bytových domov špeciálnou registrovanou nálepkou „Tento dom je pod zvýšeným dohľadom polície“,
 - o každoročné stretnutia zástupcov polície a občanov,
 - o prítomnosť polície na domových schôdzach,
 - o asistencia pri vyšetrowaní trestnej činnosti.
- * skvalitnenie šírenia informácií relevantných k prevencii kriminality medzi obyvateľmi sídlisk pomocou rôznych propagačných aktivít;
- * zlepšiť informovanosť o protipožiarnej bezpečnosti v bytových domoch;
- * poskytovať profesionálnu a právnu pomoc obyvateľom bytových domov a presadzovať legislatívne zmeny prostredníctvom Expertnej skupiny;
- * zamerať pozornosť na bytové domy s drogovou kriminalitou

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

Autor projektu:
RYS®
Martínčekova 3, 821 09, Bratislava
Telefón: 02 - 5341 2923
Fax: 02 - 5341 7096
E-mail: bezpecnebyvanie@rys.sk
www.bezpecnebyvanie.sk

Manažér projektu:
Peter Grečko
grecko@rys.sk

Unikátne spojenie
situačnej a sociálnej
prevencie

projekt BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

a nadväzovacie projekty
Drogy Von
Siločiary Bezpečnosti

CD vo vnútri

projekt ocenený
Čestným uznaním
PRIX SECURITY BRATISLAVA 2005

Apríl 2012

Projekt

Projekt BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS® je zameraný na prevenciu kriminality na veľkých sídliskách s prevažne panelovými viacbytovými domami. V rámci projektu napomáhame pri poskytovaní preventívnych a administratívnych opatrení s ohľadom na špecifický charakter takejto veľkej obytnej zóny. Projekt predstavuje unikátne formy spolupráce medzi obyvateľmi bytových domov a zástupcami polície, spolupráce súkromného a verejného sektora s cieľom nachádzať správne riešenia a postupy.

Cieľ

Hlavným cieľom projektu je ochrániť bezpečnosť a blaho obyvateľov sídlisk a implementovať dostatočné preventívne opatrenia pre udržanie bezpečného prostredia na bývanie pre všetkých občanov.

História

Projekt sa zameriava najmä na veľké sídliská, pretože podľa štatistík viac ako 40% slovenskej populácie býva vo viacbytových domoch. Projekt sa začal v roku 1999 a zahŕňal najmä prvky situačnej prevencie. Kombináciou technicko-organizačných opatrení sme sa pokúsili eliminovať prejavy rôznych foriem trestnej a priestupkovej činnosti vo vnútri bytových domoch a ich blízkeho okolia.

Pilotná realizácia bola uskutočnená v Bratislave - Petržalke, v najväčšom sídlisku Európy, s veľkou hustotou obyvateľstva, najväčšou fluktuáciou obyvateľov a značnou anonymitou, čo spôsobovalo vysoký stupeň kriminality v tejto mestskej časti.

Problémy v bytových domoch

Veľmi rozšíreným problémom v bytových domoch bola majetková trestná činnosť ako krádeže, vandalizmus, vlámania do bytov, ale často sa objavovalo aj domáce násilie, fyzické a verbálne útoky, predaj drog, prebývanie bezdomovcov v spoločných priestoroch domu. To všetko veľmi negatívne vplývalo na život v bytovom dome, na vývoj mladých ľudí a detí, poškodzovalo medzilidské vzťahy, spôsobovalo neefektívne vynakladanie finančných prostriedkov domu, znižovalo kvalitu správy domu a negatívne prostredie znižovalo aj cenu samotných bytov.

Miesto pilotnej realizácie - Rovniankova 14, Bratislava

Budovanie projektu

Celý projekt vychádza z praktických skúseností a každá jeho časť je konzultovaná s obyvateľmi bytových domov, ako aj s odborníkmi z rôznych oblastí zasahujúceho do problematiky bývania. V projekte sa kladie veľký dôraz na výber a inštaláciu technických prvkov a ich optimálnu kombináciu pre vytvorenie bezpečnejšieho prostredia v dome. Systémy pre tento účel sú neustále vylepšované tak, aby odzrkadľovali vývoj nových technológií, uspokojovali požiadavky obyvateľov a vytvorili udržateľné podmienky pre potlačenie prejavov vandalizmu a kriminality.

Projekt zahŕňa školenia pre správcov bytových domov, za účelom správneho využívania technických nástrojov na podporu legitímnej cesty boja so zlým vplyvom neplatičov, čiernych nájomníkov a neprispôsobivých osôb. Projekt vytvára sieť odborníkov, zainteresované sú výbory domových samospráv, správcovia budov, technickí špecialisti, miestne policajné oddelenia a miestna samospráva, ktorá pomáha poskytovať potrebnú podporu a pomoc obyvateľom a pomáha pri šírení cieľov a výsledkov projektu. Organizačný charakter projektu spočíva aj v ovplyvňovaní správania osôb nachádzajúcich sa v chránenom priestore a vytváraním prevádzkových režimov.

Nadstavbové projekty

DrogyVon - špeciálny projekt prevencie kriminality realizovaný v bytovom dome „Pentagon“ nachádzajúci sa na Stavbárskej ulici v Bratislave - Vrakuňa, dom s kritickými sociálnymi a bezpečnostnými podmienkami a dlhou kriminálnou históriou - drogová kriminalita, prostitúcia, fyzické násilie a majetková trestná činnosť.

Siločiary bezpečnosti - projekt zameraný na zlepšenie už existujúcich organizačných riešení a na širšie zainteresovanie verejnosti do boja s kriminalitou na sídliskách, rozšírenie spolupráce občanov a polície, vytváranie nových partnerstiev a nových aktivít, ktoré prispievajú k skvalitneniu bývania na veľkých anonymných sídliskách.

Domov si každý predstavuje ako útulné, príjemné a bezpečné miesto. V najkritickejších bytových domoch, ktoré sa zapojili do projektu, bolo každodennou realitou, že cestou k svojmu bytu sa človek dostával do priameho kontaktu s narkomani a bezdomovcami, neraz pod vplyvom drog a alkoholu, po chodbách sa šírili neuveriteľný zápach, a kamkoľvek ste sa pozreli bola špina, pohodené striekačky, či kondómy - obraz, ktorý sme sa rozhodli „premaľovať“.

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

Partneri

Nové podmienky v bytových domoch umožnili lepšiu **spoluprácu medzi obyvateľmi a Políciou SR, ktorá zahŕňa tieto aktivity**: voľný prístup polície do spoločných priestorov domu; označovanie týchto domov špeciálnou registrovanou nálepkou; pravidelné stretnutia správcov domov a zástupcov vlastníkov so zástupcami polície; účasť polície na domových schôdzkach; zavedenie služby „Straty a nálezy identifikátorov“, ktorá slúži obyvateľom a tiež polícii pri vyšetrovaní trestnej činnosti.

Spolupracujeme tiež s Hasičským a záchranným zborom SR, Úradom na ochranu osobných údajov, Sekretariát Rady vlády SR pre prevenciu kriminality, Generálny sekretariát Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog, Slovenskou poštou a zástupcami samosprávy a súkromnými organizáciami podieľajúcimi sa na správe viacbytových domov a sídlisk.

Expertná skupina

V spolupráci s Radou vlády SR pre prevenciu kriminality bola v roku 2008 vytvorená Expertná skupina pre prevenciu a bezpečné bývanie, ktorej hlavnou úlohou je zameriavať sa na zisťovanie príčin a navrhovanie opatrení na predchádzanie kriminality a trestného chovania v bytových domoch a v ich bezprostredne súvisiacich plochách a objektoch a presadzovať opodstatnené zmeny v oblasti legislatívy a jej zosúladienie právnych noriem súvisiacich s bývaním vo viacbytových domoch.

Výsledky projektu

V súčasnosti sa do projektu zapojilo viac ako 1000 bytových domov (vchodov) v dvoch bratislavských mestských častiach a projekt sa rozšíril aj do ďalších miest Slovenska. Výsledkom preventívnych opatrení a dobrej spolupráce so všetkými partnermi v projekte bolo 40% zníženie kriminality v mestskej časti Petržalka. Toto zníženie sa týkalo najmä krádeží vlámaním, vandalizmu a trestných činov spojených s drogami.

Podarilo sa nám spojiť záujmy občanov so záujmami miestnej samosprávy a orgánov činných v trestnom konaní prirodzenou a veľmi prijateľnou formou. Obyvatelia sú zainteresovaní priamo a aktívne do preventívnej činnosti, 556 domov súhlasilo so „zvýšeným dohľadom polície“.

Policajné štatistiky

Oficiálne štatistiky Krajského riaditeľstva PZ SR deklarovali nasledovné počty krádeží vlámaním do bytov v domoch hromadnej bytovej výstavby v mestskej časti Petržalka: v roku 2001 – 92 prípadov, v 2002 – 75 prípadov, v 2003 – 46 prípadov, v 2004 – 25 prípadov, v 2005 – 21, v 2006 – 26 prípadov a v roku 2007 – 23 prípadov...